

Een schilderij is vooral g

Dirk Moerbeek schildert vogels. Maar het zijn wel vreemde vogels. Want als je een tijdje staat te kijken bij de stand van Dirk Moerbeek op de permanente kunstbeurs KunstTotaal Nederland te Emmen valt één ding op: de bezoekers bekijken de vaak forse doeken aanvankelijk van grote afstand, om vervolgens naar de wand toe te lopen om met hun neus op het schilderij de verflaag nauwkeurig te bestuderen. Want wat op afstand een expressionistisch schilderij met dikke klodders verf schijnt te zijn, blijkt bij nader inzien een hyperrealistische trompe-l'oeil in een modern jasje.

onder Wobbin, acryl op linnen, 180 x 135 cm

ged in het tonen van verf

boven Trois quarts Toon, acryl
op linnen, 27 x 27 cm

Palet: *Het heeft wel humor.*

Dirk Moerbeek: Ja, kunst met een knipoog, een zeldzaam verschijnsel in de o zo serieuze kunstwereld.

Hoe kom je ertoe om dergelijke schilderijen te maken?

De kiem is gelegd tijdens mijn studie aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. De vraag wanneer iets kunst is, benaderde ik op een welhaast wetenschappelijke manier. Ik kwam tot de conclusie dat je kunst kunt herkennen omdat je er geen functie aan kunt geven.

Geen functie?

Ja. Stel, je loopt in een park en ziet een voorwerp dat totaal vreemd is en waarvan je geen idee hebt waarvoor het dient. Tien tegen één dat het kunst is. Dat uitgangspunt, dat ware kunst geen functie heeft en nergens toe dient, probeerde ik op een letterlijke en humoristische manier tot

uitdrukking te brengen in mijn schilderijen. Kunst zonder boodschap, of zoals je wilt: een intellectueel soort l'art-pour-l'art avant la lettre.

Wat voor schilderijen moet ik mij daarbij voorstellen?

Voor mijn eindexamen in 1999 maakte ik bijvoorbeeld het schilderij Kassabon, dat, je raadt het nooit, een kassabon voorstelde, met daarop de drie artikelen waaruit het schilderij bestond: spielatten, linnen en verf. Het werk verwees zodoende op een letterlijke manier naar zichzelf, precies wat ik voor ogen had.

En na je eindexamen?

Ik besloot fotorealistische vogelschilderijen te maken.

Dat klinkt als een ommezwaai.

Ja en nee. Je moet weten dat ik een fervent vogelaar ben, dagen in het veld om vogels te kijken en te tekenen. Om ze ook te kunnen

Robin, olie/acryl op linnen,
180 x 135 cm

schilderen, ben ik de studie aan de kunstacademie begonnen. Maar zoals bij veel studenten het geval was, leek mijn eindexamenkunst in geen velden of wegen op mijn tekeningen van weleer. Na mijn eindexamen besloot ik terug te keren naar mijn vogels. Ik begon fotorealistische vogelschilderijen te maken.

Foto's naschilderen, dat klinkt behoorlijk zinloos.

Precies, wat dat betreft sloot het naadloos aan bij mijn idee dat ware kunst functioneel is. En bovendien gaf het mij voldoening, omdat ik er plezier in heb om dat wat ik zie, te analyseren en te vertalen in verf. Maar hoe spectaculair de fotorealistische schilderijen ook waren, ik miste een eigen draai aan het geheel, en vooral ook de humor. Zonder een duidelijk moment aan te wijzen, ontstond het idee om niet mijn eigen foto's na te schilderen, maar mijn eigen schilderijen!

Foto's naschilderen is zinloos, maar schilderijen naschilderen helemaal!

Zo is het! Het resultaat paste helemaal bij mijn motto, dat een schilderij vooral goed is in het tonen van verf. Maar er vielen meer zaken op hun plaats. Zo verstomde de veelgehoorde kritiek, dat mijn fotorealistisch werk niet meer was dan een nageschilderde foto. Ondanks dat mijn werkwijze niet wezenlijk was veranderd, ik gebruikte nog steeds foto's als voorbeeld, juichten de meeste toeschouwers mijn 'klodderschilderijen' toe. En niet onbelangrijk, er kwam weer humor in mijn werk, niet alleen qua beeld, maar ook qua taal. Zo kan ik met recht zeggen dat ik "mijn eigen schilderijen schilder," wat klinkt als een open deur, maar wat bij mijn werk zeer letterlijk kan worden opgevat. Ook vertel ik de mensen dat ik soms dagen doe over één verfstreek. En dat ik "potloodstrepen schilder", wat welbeschouwd een hele rare zin is.

Je zei net al iets over je werkwijze, kun je daar iets meer over vertellen?

Ik begin met het maken van een klein schilderijtje, vaak niet groter dan 10 x 10 cm, dat ik binnen een kwartier of half uur schilder met dikke klodders verf. Daar maak ik een foto van, in strijklicht, zodat de schaduwen van de klodders en verfstreken goed uitkomen. Die foto breng ik over op het schilderslinnen, zodat de belangrijkste vormen als een lijntekening op het doek staan. Tenslotte schilder ik op ambachtelijke wijze minutieus de vormen met dunne, transparante lagen acrylverf, net zolang totdat de illusie ontstaat van dik opgebrachte verf. Het lijkt alsof ik met een blokkwast heb staan schilderen, maar in werkelijkheid gebruik ik penseeltje nummer 6!

Dan doe je zeker wel lang over één schilderij?

Aan een groot doek, zoals Robin (180 x 135 cm), werk ik twee à drie maanden.

Wat kunnen we concluderen?

Kunst houdt mensen van de straat, zodat ze geen tijd hebben om kattenkwaad uit te halen. Wat dat betreft zie ik kunst als tegenpool van oorlog. Hebben we toch nog een functie van kunst gevonden!

Dirk Moerbeek woont en werkt in het buitengebied van Nieuwolda, in de uiterste NO-hoek van Nederland. Hij exposeert zijn werk op de permanente kunstbeurs KunstTotaal Nederland, Phileas Foggstraat 28, Emmen (www.kunsttotaalnederland.nl). Openingstijden zijn wo 13-17, do 13-20, vr-za 13-17, zo 13-16. Behalve originele schilderijen kunt u ook reproducties van enkele van Moerbeeks werken verkrijgen. Meer kunst van zijn hand kunt u zien op www.dirkmoerbeek.nl. Daar vindt u tevens een actueel overzicht van de lopende en geplande exposities.

Stand op permanente kunstbeurs KunstTotaal Nederland te Emmen.

